

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 141/2025-50

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Petrom Škultétym, advokátom, Na vršku 8, Bratislava, proti rozhodnutiu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 31D/18/2022 zo 4. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. septembra 2024, prijatou na ďalšie konanie v celom rozsahu uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 141/2025-22 z 11. marca 2025, domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím najvyššieho správneho súdu, ktorým bola sťažovateľka ako sudkyňa uznaná vinnou z viacnásobného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“). Navrhla zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho správneho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie.

2. V konaní o návrhu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „minister spravodlivosti“ alebo „navrhovateľ“) na začatie disciplinárneho konania pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch z 23. júna 2022 bola sťažovateľka ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím uznaná vinnou z dôvodov, že si nespĺnila povinnosť – v celkovo piatich skutkov vo veciach, ktoré boli prioritné (poručenská agenda) – vypracovať rozsudky a uznesenia v zákonom stanovených a predsedom súdu určených lehotách. Svojím

konaním tak podľa disciplinárneho senátu najvyššieho správneho súdu porušila svoju povinnosť vykonávať svoje povinnosti svedomito, v pridelených veciach konať plynulo bez zbytočných prietahov vyplývajúcu jej z § 30 ods. 4 zákona o sudcoch, čím sa dopustila viacnásobného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch. Za to disciplinárne obvinenej sťažovateľke uložil disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu podľa § 117 ods. 1 písm. b) zákona o sudcoch v spojení s § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnné disciplinárne opatrenie, a to zníženie funkčného platu o 10 % na obdobie dvoch mesiacov.

3. V úvodnej fáze disciplinárneho konania sťažovateľka podala proti členovi senátu 31D sudcovi [REDAKOVANÉ] námietku zaujatosti pre jeho pomer k disciplinárnej veci, ako i pre pomer k disciplinárnej navrhovateľke ministerke spravodlivosti [REDAKOVANÉ]. Pomer k disciplinárnej veci dôvodila výkonom funkcie štátneho tajomníka ministerstva spravodlivosti (od 1. júla 2020 do 1. augusta 2021) v čase, keď sa ministerstvo oboznámilo s tlačovou správou ústavného súdu z 15. júla 2021 č. 32/2021, ktorého obsahom bola informácia o náleze ústavného súdu (sp. zn. III. ÚS 228/2021 z 22. júna 2021), ktorý sa týkal aj disciplinárnej veci v časti skutku 1. Namietaný pomer k navrhovateľke odvodzovala od pozitívneho, veľmi intenzívneho a úzkeho (blízkeho) štátnozamestnaneckého právneho vzťahu medzi ním a [REDAKOVANÉ]. Námietkový senát najvyššieho správneho súdu rozhodol uznesením sp. zn. 32Dz/17/2022 z 25. augusta 2022 tak, že sudca disciplinárneho senátu 31D najvyššieho správneho súdu [REDAKOVANÉ] nie je vylúčený z vykonávania úkonov disciplinárneho konania v disciplinárnej veci sťažovateľky.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Z obsahu ústavnej sťažnosti možno vyabstrahovať jednotlivé argumentačné okruhy obsahujúce dôvody protiústavnosti napadnutého rozhodnutia disciplinárneho senátu najvyššieho správneho súdu:

4.1. V prvom okruhu sťažovateľka namieta porušenie základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi v dôsledku zaujatosti člena disciplinárneho senátu [REDAKOVANÉ] a jeho nevyhlúčenia z vykonávania úkonov napadnutého disciplinárneho konania, ktorého meritórnym výsledkom bolo napadnuté rozhodnutie. Sťažovateľka zastáva názor, že vykonávanie funkcie štátneho tajomníka ministerstva spravodlivosti v rozhodnom období nemožno oddeliť od rozhodovania v napadnutej disciplinárnej veci pre možnú objektívnu zaujatosť k disciplinárnej veci, ale aj subjektívnu zaujatosť k [REDAKOVANÉ]. Nevyhlúčenie [REDAKOVANÉ] spôsobilo podľa sťažovateľky hrubé porušenie rovnosti zbraní v disciplinárnom konaní.

4.2. V ďalšom argumentačnom okruhu sťažovateľka nesúhlasí s tým, že námietka o podaní disciplinárneho návrhu po uplynutí subjektívnej lehoty na podanie disciplinárneho návrhu (vo vzťahu k skutku pod bodom 3 výroku napadnutého rozhodnutia) bola vyhodnotená ako nedôvodná. Považuje tvrdenie odporcu, ktorým sa skutkovo a právne v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou navrhovateľa o potrebe počítať začiatok subjektívnej premlčacej lehoty až od momentu, keď vedomosť o skutočnostiach zakladajúcich disciplinárne previnenie sudcu reálne prišla do sféry navrhovateľa, za lživé. Citujúc bod 38 nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 212/2023, tvrdí, že skutkové a právne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je v úplnom a zjavnom rozpore s obsahom tohto nálezu, čo zakladá arbitrárnosť a svojvoľnosť napadnutého rozhodnutia. Zastáva názor, že najvyšší súd ignoroval právne záväzný nález ústavného súdu

a poskytol svojvoľný právny výklad, ktorým právne vyložil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty s úplne iným právnym významom a účelom ako ústavný súd. Inak povedané, začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty počítal od inej právnej skutočnosti ako ústavný súd v náleze. Dodáva, že najvyšší správny súd sa nevysporiadal s námietkou o rozdielnom počítaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty pri skutku 1, a to od zverejnenia tlačovej správy ústavného súdu na jeho webovom sídle, ak nález nebol navrhovateľovi doručovaný, na rozdiel od skutku 3, pri ktorom počítal lehotu od doručenia sťažnosti navrhovateľovi.

4.3. Ďalej sťažovateľka namietala, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje vysporiadanie sa s námietkami k jednotlivým skutkom disciplinárneho konania. Osobitné miesto venovala podrobnému a obsiahlemu výpočtu úkonov, ktoré ako sudkyňa vykonala v rozhodnom období, ktoré sa zväčša týkali nariadenia neodkladných opatrení, úkonov z dôvodu pohotovostnej služby či rozhodovania ako zastupujúcej sudkyne, a to na pozadí enormnej zaťaženia znásobenej nedostatočnosťou personálnych podmienok počas trvania pandémie, a vlastných subjektívnych zdravotných ťažkostí. Okrem toho poukázala aj na skutkovú a právnu náročnosť právnych vecí (v 1. a 2. skutku), ktorá sa odrazila v požiadavkách na odôvodnenie rozhodnutí.

4.4. Vo vzťahu k zavinenému konaniu minimálne v rovine nepriameho úmyslu sťažovateľka namieta odôvodnenie, a to z dôvodu neurčitosti či vágnosti. Zastáva názor, že nepriamy úmysel nie je preukázaný, subjektívna stránka disciplinárneho previnenia je generalizovaná vo vzťahu k všetkým skutkom bez vysporiadania sa s odlišnosťami v skutkových okolnostiach. Osobitne poukazuje na skutkové okolnosti v 5. skutku, z ktorého vyplýva, že v čase uplynutia predĺženej lehoty bola nepretržite práceneschopná. V tomto čase sa legitímne domnievala, že písomné vyhotovenie rozhodnutia bude zabezpečené, či už zo strany zastupujúceho zákonného sudcu, prípadne iným vhodným opatrením predsedu súdu.

4.5. Sťažovateľka tiež namieta:

a) odmietnutie vykonať sťažovateľkou predložené listiny týkajúce sa jej nepriaznivého zdravotného stavu v rozhodnom období, ktoré jej bránili konať bez vzniku zbytočných prieťahov, a navyše aj neodôvodnenie ich vykonania, čo má podľa jej názoru za následok arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia;

b) právnym zástupcom zistenú absenciu sťažovateľkou predložených listinných dôkazov v spise;

c) naopak, v disciplinárnom súdnom spise sú zažurnalizované podania tretích osôb (účastníkov poručenských súdnych konaní) dehonestujúce, negatívnym spôsobom znevažujúce a osočujúce sťažovateľku, ktoré jej neboli riadne doručené, nemala o nich (na rozdiel od členov disciplinárneho senátu) žiadnu vedomosť a ani možnosť sa k nim riadne vyjadriť;

d) neprihliadnutie disciplinárneho senátu na námietku o šikanóznom návrhu navrhovateľa z dôvodu zastupovania účastníka konania v konaní týkajúcom sa III. skutku advokátskou kanceláriou prepojenou s ministerskou spravodlivosťou;

e) nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia má podľa sťažovateľky zakladať aj rozpor zisteného skutkového stavu s vykonaným dokazovaním, a to v súvislosti s tvrdením o pandemickom ošetrovaní rodiny, ktoré podľa sťažovateľky čerpala vyššia súdna úradníčka. Pritom podotýka, že zo strany navrhovateľa nebolo personálne zabezpečené riadne fungovanie Okresného súdu Bratislava I.

III.

Vyjadrenie najvyššieho správneho súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie najvyššieho správneho súdu:

5. Na ústavnú sťažnosť predseda najvyššieho správneho súdu reagoval vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 4. apríla 2025, z ktorého obsahu vyplýva, že sa jednotlivovo vyjadruje k dôvodom vymedzeným v ústavnej sťažnosti.

5.1. K námietke zaujatosti člena disciplinárneho senátu s poukazom na nosné závery obsiahnuté v uznesení sp. zn. 32Dz/17/2022 z 25. augusta 2022 prezentuje svoju argumentáciu o nezistení takej intenzity vzťahu medzi členom disciplinárneho senátu a bývalou ministerkou spravodlivosti, ktorý by odôvodňovala jeho vylúčenie. Pritom poukazuje aj na uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 509/2024-24 o nevyhlásení tohto člena senátu, z ktorého možno vyvodit', že samotná skutočnosť výkonu štátneho tajomníka na ministerstve spravodlivosti v minulosti nezakladá dôvod na vylúčenie sudcu v disciplinárnej veci.

5.2. Tiež v uvedenom vyjadrení zaujal stanovisko k tvrdeniu sťažovateľky o podaní disciplinárneho návrhu po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty. Upriamuje pozornosť na skutočnosť, že subjektívnu premlčaciu lehotu je potrebné rátať od reálnej vedomosti navrhovateľa o prípadnom skutku, a to s argumentačnou podporou nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 212/2023-46 v bodoch 31 až 38. Následne dodal, že pri skutku pod bodom 3 nebolo preukázané, že by mal navrhovateľ vedomosť o existencii skutku a podozrivej osoby skôr, ako mu bola doručená sťažnosť 2. mája 2022.

5.3. Ďalej k námietke týkajúcej sa nezohľadnenia tvrdených okolností uviedol, že disciplinárny senát skúmal počet vecí, charakter vecí a práceneschopnosť sťažovateľky. Zastáva názor, že nie je akceptovateľný stav, pokiaľ sa sudca bráni zdravotnými problémami, avšak nie je pracovne neschopný. V tejto súvislosti uviedol, že podrobne zohľadňoval všetky dátumy práceneschopnosti sťažovateľky. Dátumy nesignalizujúce žiadne prekážky v práci však zohľadniť nemohol. Ďalej uvádza, že disciplinárny senát posudzoval zaťaženosť sťažovateľky aj charakter ňou vykonávaných úkonov. V uvedenej súvislosti zdôraznil konanie sťažovateľky v neprednostných veciach (register C) oproti nevyhotoveným rozhodnutiam v období viacerých mesiacoch v prednostných veciach (register P). Zdôrazňuje, že predmetom posudzovaných skutkov nie je vina za to, že by málo robila. Ani skutočnosť, že v rozhodnutom období uskutočnila 90 pojednávaní, ju nemôže zbaviť viny za nevypracovanie rozhodnutí v prednostných veciach so zákonom stanovenými lehotami. Zásadne trval na tom, že sťažovateľka mala povinnosť na napísanie rozhodnutí v zákonom stanovených lehotách v prednostných veciach predradiť minimálne pred neprednostné veci. Pozornosť upriamil na dôležitosť čo najskoršieho vypracovania rozhodnutí a ich doručenia účastníkom konania, keďže ich účinky začínajú spravidla plynúť až od ich doručenia. K samotnej námietke šikanóznosti disciplinárneho návrhu odkazuje na bod 30 svojho rozhodnutia.

5.4. K neurčitému vyhodnoteniu zavinenia obsiahnutého v bode 28 rozhodnutia tvrdí, že bola preukázaná vedomosť sťažovateľky o svojej povinnosti vypracovať rozhodnutia v lehotách a možnosti požiadať o predĺženie týchto lehôt, čo aj v pri skutku 3 využila. V tejto súvislosti akcentuje, že v danom období vykonávala aj úkony v neprednostných veciach.

6. V závere preto navrhuje, aby nebolo ústavnej sťažnosti vyhovené.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

7. Zúčastnená osoba, ktorou je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, nevyužila svoje právo vyjadriť sa k prijatej ústavnej sťažnosti.

III.3. Replika sťažovateľky:

8. Sťažovateľka vo svojej replike doručenej ústavnému súdu 12. mája 2025 uviedla:

8.1. K námietke zaujatosti člena disciplinárneho senátu najvyššiemu správneému súdu oponuje, že z rozhodnutia ústavného súdu (por. bod 5.1. tohto nálezu) nemožno bez ďalšieho vyvodit', že výkon funkcie štátneho tajomníka ministerstva spravodlivosti v minulosti nezakladá dôvod na vylúčenie sudcu. Zdôrazňuje, že v jej prípade pri premlčanom skutku 3 sa ministerstvo o predmetnom náleze dozvedelo počas výkonu funkcie štátneho tajomníka, ktorý v rozhodnom období mohol vplývať na disciplinárnu vec (mohol sa s ňou oboznámiť, dohliadať na ňu, kontrolovať a zasahovať do nej). Skutočnosť, že člen disciplinárneho senátu mal osobný záujem na určitom výsledku napadnutého disciplinárneho konania, najvyšší správny súd vo vyjadrení skutkovo nepoprel.

8.2. Vo vzťahu k začiatku plynutia premlčacej lehoty tvrdí, že najvyšší správny súd opätovne obsah nálezu ústavného súdu „vytrháva“ z kontextu, keď poukazuje na bod 31 nálezu (por. bod 5.2. tohto nálezu), pričom úmyselne opomína podstatný právny záver tohto nálezu v bode 38. Najvyššiemu správneému súdu vytýka, že sa opätovne nevysporiadal s námietkou o rozdielnom začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty pri skutku 1 (počítanej od zverejnenia tlačovej správy ústavného súdu na jeho webovom sídle) a pri skutku 3 (počítanej od dátumu doručenia sťažnosti navrhovateľovi), ak tvrdí, že začiatok subjektívnej lehoty pri skutku 3 nie je možné viazať na tlačovú informáciu.

8.3. K námietke nezohľadnenia okolností sťažovateľka polemizuje s tvrdením najvyššieho správneho súdu o tom, že prihliadal na jej práceneschopnosť (pokiaľ ide o skutok 5), ktoré považuje za zavádzajúce, účelové a nezodpovedajúce zistenému skutkovému stavu veci. Na ňou tvrdené skutočnosti najvyšší správny súd neprihliadal ani sa s tým v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevysporiadal. Rovnako odignoroval právne skutočnosti uvedené v ústavnej sťažnosti (body 31 až 33) týkajúce sa absencie listinných dôkazoch o nepriaznivom zdravotnom stave sťažovateľky v rozhodnom období a jej neoboznámenia s písomnými podaniami tretích osôb. Taktiež tvrdí, že ju nepriaznivý zdravotný stav po ukončení dočasnej práceneschopnosti výrazne obmedzoval (pokiaľ ide o skutok 5). Napokon vo svojej replike aj napriek argumentácii najvyššieho správneho súdu stále principiálne trvá na tom, že v jej prípade išlo o šikanózne podanie disciplinárneho návrhu.

8.4. V súvislosti s vyhodnotením zavinenia sťažovateľka tvrdí, že najvyšší správny súd svoje tvrdenia opakuje, jej skutkové a právne argumenty obsiahnuté v ústavnej sťažnosti nerozporuje, čo podľa jej názoru potvrdzuje a preukazuje arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia. Najvyššiemu správneému súdu taktiež vytýka, že vo vyjadrení absentuje vysporiadanie sa s námietkou o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia (z dôvodu rozporu zisteného skutkového stavu s vykonaným dokazovaním a s námietkou o personálnom poddimenzovaní Okresného súdu Bratislava I).

9. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a dôvody navrhuje ústavnému súdu, aby vo veci samej rozhodol nálehom, ktorým ústavnej sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu v zmysle procesných nárokov uvedených v petite ústavnej sťažnosti.

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny) napadnutým rozhodnutím disciplinárneho senátu najvyššieho správneho súdu o viacnásobnom disciplinárnom previnení sťažovateľky v dôsledku nedodržania lehôt na vypracovanie rozhodnutí v poručenských veciach.

11. Z obsahu ústavnoprávnej argumentácie smerujúcej k vyvineniu sa z disciplinárnej zodpovednosti je možné vyvodit', že sťažovateľka namieta najmä (i) zaujatosť konajúceho člena disciplinárneho senátu, (ii) nesprávnosť ustálenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, (iii) nezohľadnenie ňou tvrdených okolností (nepriaznivý zdravotný stav, vykonanie iných prednostných úkonov, zaťaženie sudkyne, pandémie, šikanózný návrh navrhovateľ'a) k jednotlivým skutkom a tiež (iv) neurčité vyhodnotenie jej zavinenia.

IV.1. K namietanému porušeniu práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi:

12. O námietke zaujatosti sťažovateľky obsahujúcej možné dôvody vylúčenia bolo rozhodované samostatným uznesením námietkového senátu najvyššieho správneho súdu. V petite ústavnej sťažnosti je ako napadnuté rozhodnutie vymedzené len meritórne rozhodnutie najvyššieho správneho súdu o disciplinárnom obvinení sťažovateľky. Z obsahu ústavnej sťažnosti však vyplýva, že sťažovateľka napáda aj výsledok konania o námietke zaujatosti. Z hľadiska účinnej ochrany základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi nemožno od seba spomínané dve rozhodnutia oddeliť. Uznesenie o námietke zaujatosti je procesným rozhodnutím, ktorého účinky (nevylúčenie sudcu) sa prejavujú v meritórnom rozhodnutí, o veci samej rozhoduje senát v zložení podľa uznesenia o nevylúčení, a preto ústavný súd v záujme materiálnej ochrany práv sťažovateľky vecne preskúmal námietky smerujúce k záverom uznesenia o nevylúčení zákonného sudcu (m. m. IV. ÚS 293/2023).

13. Po oboznámení sa s obsahom uznesenia námietkového senátu sp. zn. 32Dz/17/2022 z 25. augusta 2022 ústavný súd hodnotí, že v bode 21 sa podrobne a zrozumiteľne vysporiadal so sťažovateľkinou námietkou zaujatosti pre pomer dotknutého sudcu k posudzovanej disciplinárnej veci. Bez potreby detailného opakovania odôvodnenia je vhodné len zdôrazniť, že (i) zmysluplné posudzovanie dôvodu vylúčenia pre pomer veci v kontexte tzv. „funkčnej inkompatibility“ pri analógii s § 31 ods. 2 Trestného poriadku a (ii) skutkový záver o nezistení, že by sa [REDAKOVANÉ] (v pozícii štátneho tajomníka na ministerstve spravodlivosti) spolupodiel'al na vypracovaní disciplinárneho návrhu vo veci sťažovateľky, viedli podľa názoru ústavného súdu k správne právnemu záveru námietkového senátu o nedôvodne namietanej zaujatosti tohto člena disciplinárneho senátu pre pomer k veci.

14. Pri vysporiadaní sa s namietaným blízkym pomerom sudcu [REDAKOVANÉ] k osobe [REDAKOVANÉ] ako disciplinárnej navrhovateľky v bodoch 23 až 25 uznesenia najvyšší správny súd správne podčiarkol postavenie navrhovateľky v pozícii vrcholného reprezentanta ústredného orgánu štátnej správy na úseku spravodlivosti, a nie v pozícii fyzickej osoby. Záver o inštitucionálnom prepojení navrhovateľky na vykonávanú funkciu možno podporiť aj tým, že v čase rozhodovania najvyššieho správneho súdu v merite veci, t. j. 14. apríla 2023, 16. mája 2023, 4. júna 2024, keď sa konali ústne pojednávania, v pozícii navrhovateľ'a vystupovali ďalší traja

ministri spravodlivosti [REDACTED]). Ústavný súd sa taktiež stotožňuje s ďalšími úvahami námietkového senátu o tom, že samotná pozícia štátneho tajomníka bez ďalších relevantných okolností, ktoré sťažovateľka nepreukázala ani v konaní pred ústavným súdom, nemôže byť dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania veci. Na základe riadne zistených skutočností a zrozumiteľne vysvetlených dôvodov v posudzovanom uznesení, aj pokiaľ ide o namietaný pomer člena senátu k navrhovateľovi, ústavný súd nezistil žiadne ústavnoprávne defekty tohto uznesenia.

15. Preto možno v tejto časti uzavrieť, že pracovný vzťah charakterizovaný podriadenosťou medzi navrhovateľkou a dotknutým členom disciplinárneho senátu trval len počas jeho pôsobenia vo funkcii štátneho tajomníka (do 1. augusta 2021), k podaniu disciplinárneho návrhu (6. júla 2022) došlo po skončení funkcie štátneho tajomníka. Navyše, z ničoho v konaní nevyplývala existencia takého vzťahu (či už v minulosti, alebo v súčasnosti), ktorý by bol spôsobilý vplývať na rozhodovanie dotknutého člena senátu v disciplinárnej veci sťažovateľky, ani žiadneho záujmu dotknutého sudcu na určitej forme rozhodnutia. Ústavný súd preto konštatuje, že argumentácia sťažovateľky vo vzťahu k zásahu do práva na nestranný súd pre namietaný pomer dotknutého člena disciplinárneho senátu k disciplinárnej veci a k navrhovateľke nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť procesného rozhodnutia o nevyhlásení sudcu a jeho účinkov v podobe rozhodovania senátu vo veci samej v nezmenenom zložení.

IV.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces:

16. V súvislosti s ustálením momentu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na podanie disciplinárneho návrhu podľa § 14 Disciplinárneho súdneho poriadku (ďalej len „DSP“) sťažovateľka namieta svojvoľnosť výkladu nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 212/2023 (ZNaU č. 44/2023). Rozhodnou právnou otázkou je podľa názoru ústavného súdu jednak to, či došlo v posudzovanom disciplinárnom konaní k správnej aplikácii a interpretácii § 14 DSP, a súčasne aj to, ako má byť posúdený vzťah medzi skorším rozhodnutím ústavného súdu (IV. ÚS 212/2023) a medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho správneho súdu.

17. Pokiaľ ide o snahu sťažovateľky argumentovať odklonom disciplinárneho senátu od nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 212/2023, resp. v ústavnej sťažnosti citovanej právnej vety z tohto nálezu (bod 38), ústavný súd uvádza, že ide o nesprávnu úvahu, ktorá spočíva v absolutizácii právnej vety jej vytrhnutím z kontextu rozhodnutia ako celku. Pri čítaní tejto právnej vety možno dôjsť k záveru, že ústavný súd si zjavne uvedomuje potrebu preskúmateľnosti a predvídateľnosti pri ustálení a posúdení začatia plynutia subjektívnej doby, a v podobe dobre mienených odporúčaní apeluje na subjekty disponujúce návrhovými opatreniami, aby vyvinuli určitý inštitucionálny rámec či systém na preskúmateľné odvodnenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby. K otázke, od kedy, resp. od akého momentu je potrebné ustáliť začatie plynutia subjektívnej doby, sa však v danej právnej vete nehovorí nič. Na problém riešený v konkrétnej aplikačno-interpretáčnej právnej oblasti sťažovateľky priliehavšie dopadá všeobecne vyjadrená praktická „nápoveda“ v bode 31 (aj v bode 35) posudzovaného nálezu, v ktorom ústavný súd zo znenia § 14 DSP odvodil začiatok plynutia subjektívnej lehoty od subjektívnej vedomosti navrhovateľa.

18. Z hľadiska posúdenia spôsobu, akým disciplinárny senát vyhodnotil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, je pre ústavný súd rozhodujúce, že záver o včasne podanom návrhu (vo vzťahu k skutku III) bol postavený na štyroch záveroch. Prvé dva závery boli procesné

(skutkové) a spočívali v tom, že (i) nebolo nepreukázané, že by bol „priet’ahový“ nález ústavného súdu vo veci vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 3P/15/2015 (týkajúci sa skutku III) doručovaný navrhovateľovi, naproti tomu (ii) bolo preukázané doručenie sťažnosti navrhovateľovi (prostredníctvom tretej osoby) 2. mája 2022. Pokiaľ ide o právne posúdenie, disciplinárny senát podľa názoru ústavného súdu (iii) správne interpretoval § 14 DSP v tom, že subjektívnu lehotu treba počítat’ od momentu, keď táto vedomosť reálne prišla do sféry navrhovateľa. Následne na to vyvodil adekvátny právny záver, že (iv) subjektívna lehota na podanie disciplinárneho návrhu začala plynúť až od doručenia sťažnosti navrhovateľovi 2. mája 2022 s následkom jej zachovania, keď bol disciplinárny návrh doručený disciplinárnemu senátu 6. júla 2022. Ústavný súd proti takýmto myšlienkovým a hodnotiacim úvahám disciplinárneho senátu nemá žiadne ústavnoprávne výhrady. V tomto smere ani nezistil žiaden taký výklad a aplikáciu predmetnej procesnoprávnej normy disciplinárneho súdneho poriadku rozhodnej pre posúdenie včasnosti disciplinárneho návrhu, ktorý by mohol vyvolať účinky nezlučiteľné so základným právom na súdnu ochranu.

19. Z týchto dôvodov ústavný súd nepovažoval za dôvodnú argumentáciu o svojoľnom ustálení začiatku subjektívnej premlčacej lehoty tak ako to prezentovala sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti.

20. Po vyhodnotení sporných procesnoprávnych otázok ostáva ústavnému súdu posúdiť vecnú stránku disciplinárnej veci sťažovateľky, a teda ústavnoprávne vyhodnotenie záveru disciplinárneho senátu najvyššieho správneho súdu o disciplinárnom previnení sťažovateľky, proti ktorému sa sťažovateľka výraznou intenzitou bránila v disciplinárnom konaní poukazovaním na okolnosti subjektívnej a objektívnej povahy, pre ktoré nevyhotovila písomné znenie rozhodnutí v zákonom stanovenej lehote. V ústavnej sťažnosti namieta, že na tieto okolnosti disciplinárny senát vôbec neprihliadol. Uvedenú námietku sťažovateľky je podľa názoru ústavného súdu potrebné okrem iného považovať za námietku nedostatočne zisteného skutkového stavu pre vyvodenie právneho záveru disciplinárneho senátu o porušení povinnosti sťažovateľky ako sudkyne konat’ plynulo bez zbytočných priet’ahov.

21. Ústavný súd uznáva, že výkon funkcie sudcu ako jedna z najzodpovednejších úloh v spoločnosti nie je pre mnohé aspekty jednoduchá. Striktné požiadavky na rýchlosť a výkonnosť sudcu podmienená rozvrhom práce, potrebou vykazovania rozhodovacích štatistík a v neposlednom rade aj zabezpečením konania bez zbytočných priet’ahov v spojení s prísnyimi nárokmi na odbornosť a morálnu integritu sudcu naznačujú, že túto náročnú funkciu nemôže vykonávať každý absolvent právnickej fakulty. Aj keď je zabezpečenie efektívnej a spravodlivej ochrany subjektívnych práv jednotlivcov ako prvoradáý cieľ sudcov (súdov) časovo a odborne náročná, je nutné - s rešpektom k ľudskej dôstojnosti ku každému človeku - uznať, že každý sudca má svoje ľudské limity. Kontinuálne, hoci aj občasné, avšak neprimerané prekračovanie hraníc pracovného nasadenia sudcu za účelom nadštandardného plnenia pracovných úloh s následkom potlačovania súkromného života (m. m. Nejvyšší správní soud České republiky, 16 Kss/9/2013) je spôsobilé vyvolať zásah do ľudskej dôstojnosti ako základnej ľudsko-právnej hodnoty.

22. Z takto vymedzenej perspektívy hľadania rozumnej miery pracovnej zaťaženia sudcov, obzvlášť tých, ktorí pôsobia na personálne poddimenzovaných súdoch, ústavný súd nazeral na meritum veci sťažovateľky. Tým je posúdenie, či disciplinárny senát ústavne konformným spôsobom vyhodnotil, že nečinnosť sťažovateľky, ktorej dôsledkom je preukázateľné nesplnenie

povinnosti v piatich skutkoch vypracovať rozhodnutia v zákonom stanovených a predsedom súdu určených lehotách je disciplinárnoprávne relevantná.

23. Z argumentácie sťažovateľky a rovnako aj z bodu 11 napadnutého rozhodnutia možno vyvodit', že ako sudkyňa v rozhodnom období pôsobiaca na Okresnom súde Bratislava I čelila značnému náporu vecí. V tomto smere je nutné uviesť, že ústavný súd zo svojej rozhodovacej činnosti vníma, že bývalý Okresný súd Bratislava I celorepublikovo najzaťaženejší s najšpecifickejšou a tiež osobitne zložitou agendou bol, čo sa týka včasnosti vybavovania vecí, na ústavnom súde neprimerane často napádaný. Prieťahy nielen, čo sa týka počtu konaní, ale aj extrémnej dĺžky procesov, indikovali až chronický stav (m. m. III. ÚS 204/2021). Spornú skutočnosť v zásade nepredstavovala ani kolízia povinností, ktorá jej vznikla v dôsledku nadmerného počtu pridelených vecí týkajúcich sa maloletých detí a vecí, v ktorých zákon stanovil presnú lehotu. Na základe vykonaného dokazovania je taktiež zrejmé, že výkon sťažovateľky bol pomerne vysoký a výsledok jej práce bol hodnotený ako výborný (por. bod 11, aj bod 24 napadnutého rozhodnutia).

24. Disciplinárny senát pri riešení nastolenej otázky zavineného porušenia povinnosti sťažovateľky v pozícií sudkyne podľa § 30 ods. 4 zákona o sudcoch využil v judikatúre disciplinárnych senátov etablovaný prístup pomerovania (váženia) jednotlivých povinností sudcu pri ich kolízií, ktoré odôvodňujú, aby sudca konal práve v určitej veci, a to aj na úkor iných vecí (31D/20/2021, 33D/19/2022). Nekonanie sudcu sa stáva disciplinárne relevantným konaním, ak bol v rozhodnom období sudca povinný konať práve v danej veci a to aj na úkor konania v iných veciach.

25. Vychádzajúc z uvedených východísk, ústavný súd konštatuje, že podstatné a rozhodujúce skutkové zistenia v tomto prípade potvrdzujú, že sťažovateľka vykonávala v rozhodnom období aj neprednostné veci zapísané do registra C. Skutky, ktoré sa jej kládli za vinu v disciplinárnom konaní spočívali v tom, že uprednostnila konanie vo veciach, na ktorých je „menší záujem“ pred poručenskými vecami. Prednosť týchto vecí je pritom vyvedená jednak zo zákona (určením lehôt na vybavenie takejto veci), a jednak zo zmysluplných kritérií predmetu konania uplatňovaných ústavným súdom a Európskym súdom pre ľudské práva vo svojej judikatúre k právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov. Napokon možno uviesť, že na včasnom ukončení konania týkajúceho sa maloletých je vyšší verejný záujem (čl. 1 CMP) odôvodnený naplnením princípu najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa ako vodiaceho princípu všetkých poručenských konaní.

26. Kontextuálne preto možno vyvodit', že podstatu disciplinárneho previnenia sťažovateľky disciplinárny senát na vzhladol v nesprávnom uprednostnení iných, neprednostných vecí na úkor v danom prípade poručenských vecí, a to podľa názoru ústavného súdu v dôsledku nedostatočnej organizácie práce, čím spôsobila prieťahy v piatich konaniach, a tým sa dopustila disciplinárneho previnenia. Takýto výsledok náležité použitého „testu“ váženia jednotlivých povinností pri ich kolízií a z neho vyplývajúci následok ústavný súd nespochybňuje.

27. V tejto súvislosti nemožno vziať do úvahy tvrdenia sťažovateľky, že pri danom posúdení išlo o chybnú, ničím nepodloženú domnienku odporcu a rovnako ani jej obranu, že v disciplinárnom konaní jednoznačne preukázala, že realizovala aj ďalšie prednostné poručenské veci, vrátane pohotovostnej služby. Uvedené by mohlo byť použité ako relevantný argument len vtedy, ak by sa dokazovaním preukázalo, že vykonávala výlučne činnosť len v takých veciach, ktoré možno použitím racionálnych kritériami adekvátne vyhodnotiť ako prednostné. Ústavný súd v tomto kontexte ďalej rozvíja tento názor, že ak by úkony v prednostných veciach (napr.

neodkladné opatrenia, pohotovostné služby) boli jediné, ktoré mohla v rozhodnom období vykonať a súčasne by jej výkon takýchto povinností znemožnil konanie v ďalších prednostných veciach (napr. v skutkoch, ktoré jej boli kladené za vinu) do takej miery, že v nej s ohľadom na svoj pracovný čas alebo hranice pracovného nasadenia, ktoré možno od sudkyne vyžadovať, konať nemohla, nebolo by možné takéto nekonanie považovať za disciplinárne relevantné konanie (m. m. 33D/19/2022). To však prípad sťažovateľky nebola, keďže bolo v disciplinárnom konaní dokazovaním preukázané a sťažovateľkou v zásade nespochybnené, že v danom období vykonávala aj úkony v tzv. neprednostných veciach (veci v registri C).

28. Ústavný súd ďalej konštatuje, že v napadnutom rozhodnutí bola dostatočne posúdená a odôvodnená aj intenzita závažnosti porušenia povinnosti sudkyne tým, že uprednostnila neprednostné veci pred vyhotovením rozhodnutí v zákonom stanovených lehotách v piatich prednostných veciach, ak dĺžka nesplnenia predmetnej povinnosti bola v rozpätí niekoľkých týždňov až mesiacov. V popísanej situácii preto možno súhlasiť s názorom disciplinárneho senátu o dôležitosti čo najskoršieho vypracovania rozhodnutí v týchto veciach, keďže ich účinky pre účastníkov konania začínajú spravidla plynúť až od ich doručenia. Na zvýraznenie správnosti tohto názoru ústavný súd považuje za vhodné uviesť, že konaniu o vzťahoch medzi rodičmi a deťmi sú príslušné súdy povinné venovať mimoriadnu pozornosť, a to vrátane fázy písomného vyhotovenia rozhodnutia. Rýchly a efektívny postup súdu smerujúci k usporiadaniu pomerov účastníkov konania pri prioritnom prihliadaní na záujem maloletého musí byť vyhodnotený vždy ako priorita, ktorá neznesie odklad. Stav stagnujúcich a súdom neupravených vzájomných vzťahov účastníkov konania vo veciach starostlivosti o maloletých sa nepochybne prieči základnému účelu tohto súdneho konania, ktorým je zabezpečenie trvalej, dôslednej a kvalifikovanej starostlivosti zameranej na všestranný rozvoj dieťaťa.

29. K ďalšej námietke o podaniach tretích osôb (t. j. účastníkov v konaniach opísaných v skutkovej vete napadnutého rozhodnutia) v spise dehonestujúcich jej osobu, s ktorými nebola oboznámená, je potrebné uviesť, že táto nie je pre danú vec relevantná. Z obsahu napadnutého rozhodnutia ani nevyplýva, že by sa tým disciplinárny senát vôbec zaoberal, keďže samotná subjektívna nespokojnosť tretích osôb s postupom sťažovateľky v pozícii sudkyne v posudzovaných konaniach nemá žiadne materiálne prepojenie k predmetu konania, ktorým je disciplinárne konanie pre nesprávne uprednostnenie iných vecí na úkor prednostných vecí. Rovnako nie je pre meritum veci dôvodná ani námietka nepriaznivého zdravotného stavu, tak ako to správne uviedol disciplinárny senát v bode 29 napadnutého rozhodnutia.

30. Aj ďalšiu sťažostnú námietku týkajúcu sa šikanózneho disciplinárneho návrhu ústavný súd považuje za nedôvodnú, najmä preto, že ide o ničím nepodloženú a abstraktnú úvahu. Úmysel šikanovať sťažovateľku pri vypracovaní a podaní disciplinárneho návrhu, tak ako to predostrela v sťažostnej argumentácii, je podľa ústavného súdu v objektívne realite vzhľadom na zistené okolnosti veci veľmi málo pravdepodobná. Ústavný súd sa preto v tejto časti v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi disciplinárneho senátu (bod 30 napadnutého rozhodnutia), v ktorých relevantne vyvracia namietanú šikanóznosť zo strany disciplinárneho navrhovateľa, a viac už k tomu nemá čo dodať.

31. Za nedôvodnú považoval ústavný súd aj námietku týkajúcu sa zavinenia, ktorú sťažovateľka považuje za nepreukázanú, a to obzvlášť k skutku 5. Podľa ústavného súdu sa s názorom disciplinárneho senátu týkajúceho sa vyhodnotenia vedomostnej stránky (v bode 28) možno

stotožniť. K tomu je možné už len dodať, že jednou zo základných povinností sudcu je poznať platnú právnu úpravu osobitne regulujúcu lehotu na vyhotovenie rozsudkov. S tým je nevyhnutne spätá všeobecne známa vedomosť o ktorej každý sudca musí vedieť, a to, že nedodržanie predmetných lehôt môže voči konkrétnemu sudcovi zakladať dôvod na prípadný disciplinárny postih, a napokon aj vedomosť, že je to práve sudca, kto je zodpovedný za sledovanie plynutia zákonom stanovených lehôt. Za irelevantné ďalej ústavný súd považoval tvrdenie sťažovateľky o vylúčení vedomostnej zložky pri skutku 5, keďže disciplinárny senát zoberal pri posudzovanom skutku do úvahy v jej prospech, že posledný deň lehoty na vypracovanie rozsudku pripadol na čas, keď bola sťažovateľka práceneschopná, a navýšil lehotu spôsobom konkretizovaným v bode 22 napadnutého rozhodnutia.

32. Ústavný súd v závere sumarizuje, že finálne rozhodnutie sudcu o tom, aké úkony a v akých veciach bude vybavovať najskôr, je výsledkom váženia viacerých činiteľov. Nápomocnými sú okrem stanovených zákonných lehôt aj kritériá tradične späté s judikatúrou k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov ako veci s bežnou alebo osobitnou či mimoriadnou rýchlosťou konania. Z uceleného pohľadu na skutočnosti zistené v posudzovanom disciplinárnom konaní je zrejmé, že sťažovateľka pôsobiaca na personálne poddimenzovanom a značne preťaženom súde má pomerne vysoké pracovné nasadenie. Podstata jej disciplinárneho previnenia, voči ktorému nemá ústavný súd z ústavnoprávneho hľadiska výhrady, však spočívala vo vzniku prieťahov až v piatich poručenských konaniach v podobe nevyhotovenia rozhodnutí v zákonom stanovených a predsedom súdu určených lehotách v rozsahu týždňov a mesiacov, ktoré boli zapríčinené nedostatočnou organizáciou práce ako dôsledok nevhodného uprednostnenia iných neprednostných vecí na úkor prednostných vecí.

33. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ústavný súd argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho správneho súdu. Nezistil, že by posudzované rozhodnutie najvyššieho správneho súdu vyhodnocujúce nečinnosť sťažovateľky ako disciplinárnoprávne relevantné bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore či v nesúlade s platnou právnu úpravou, alebo nedostatočne odôvodnené. Najvyšší správny súd v posudzovanej veci použil relevantné právne normy a vyložil ich ústavne konformným spôsobom.

34. Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde *a contrario* ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel. Vzhľadom na nevyhovenie ústavnej sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu rozhodovať o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky, ktoré by mali oporu len vo vyslovení porušenia jej základných práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. augusta 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu